

Това е чуждо дете, което се гледа като свое и обикновено се осиновява. Храненичетата са най-често роднински или подхвърлени деца. Младо семейство на мечкадар от с. Горно Паничерево (дн. с. Ягода, Старозагорско), той на 20 години, а жена му на 18 години, има дъщеря на 2 години и хранениче момиче на 13 години (ДВИА Велико Търново, ф.1967, оп.1, а.е.92, л.238).

В семейната обредност на циганите/ ромите са съхранени и се практикуват редица обреди, свързани с *опазване и социализиране на бебето*. Те имат своите регионални нюанси, но посланията са едни и същи.

При повечето цигански/ ромски групи се познава *обредът „пону-да”* – замесване на специална питка. Той се прави на третия ден от раждането и е свързан с утвърждаването на новия член на групата. Целият комплекс е съчетание от действия, предпазващи майката и новороденото и установяване на връзка между бебето и групата. Обредът има локални особености и се цели да се покаже новороденото, то да порасне и да се обезпечи продължението на рода. В зависимост от това дали бебето е момче или момиче ритуалът има различни особености. Свекървата или най-високата жена подскача високо с питката над главата си и се извиква силно името на бебето „нашото, циганското”. Така групата го припознава като свое. Преди разчупването на питката се прикадява под полата на всяка жена, извършват се имитативни сексуални действия, всички се смеят високо (привличане на продуциращото начало). След това свекървата (ерлии в гр. Средец) разчупва питката на две над главата си и нарича едната част за момче, а другата – за момиче. Всяка от жените си отчупва парче, от тази половинка на питката, в зависимост дали си пожелава мъжка или женска челяд. За здраве на детето в чашите с вино се пускат „бели” пари. „Жълти пари не се пускат, да не пожълтее детето”. С първата извадена от чашата монета, „майката маже бузките на бебето да е бяло и червено”. В Сливен питката се разчупва от най-високата жена – тя трябва да е кърмачка и да може силно да се смее. В с. Питово, Сливенско, ако детето е момиче, кърмачката високо се изсмива, а ако е момче – се провиква (Георгиева 1966: 37-38; Шиварова 2006: 356-359).

Грастарите замесват специален квасен хляб. Бабата го чупи над главата на детето и след това раздава на родствениците, дошли по този повод на гости. Парче от погачата се пази като апотропейно средство за новороденото (Марушиакова 1992-а: 66).

Сред циганите/ ромите е широко разпространено вярването, че съдбата, късметът на детето, как ще протече *животът му се определя от орисници, нареченици, лаусали*.

„Те дават на детето дарба, живот” (ж., 69 г., кардараши, Старо-